

Rezumatul rezultatelor științifice
ale dnei Olga GAGAUZ, dr.hab., conf.cerc. și dnei Tatiana TABAC, doctorandă,
cercetător științific din cadrul Centrului de Cercetări Demografice al
Institutului Național de Cercetări Economice

În perioada anilor 2020-2021, cercetările desfășurate s-au axat pe mai multe aspecte ce țin de dezvoltarea demografică a Republicii Moldova, accentul fiind pus pe studierea migrației internaționale și previziunea demografică. Totodată, în vizor au fost problemele ce țin de îmbătrânirea demografică și provocările pandemiei Covid-19 pentru familiile cu copii și vârstnici.

Un rezultat remarcabil prezintă monografia colectivă editată sub coordonarea O.Gagauz ”*Populația Republicii Moldova la 30 de ani de independență: provocări principale și politici necesare*” (2021) care sintetizează evoluția principalelor procese demografice (fertilitatea, mortalitatea și migrația), precum și oferă o viziune prospectivă privind dinamica populației în următoarele două decenii.

Un șir de publicații științifice, inclusiv articolele publicate în reviste indexate în Scopus, abordează cele mai stringente probleme demografice cu care se confruntă Republica Moldova, contribuind la consolidarea științei demografice în țară, creșterea vizibilității la nivel internațional și integrarea în spațiul științific european. Acest fapt se dovedește prin participarea în anul 2021 la conferința internațională organizată de Institutul de Demografie din Viena - una dintre principalele instituții de cercetare în domeniul demografic din Europa (O.Gagauz, T.Tabac).

Noutatea științifică a cercetărilor constă în realizarea a analizei comprehensive a dinamicii principalelor procese demografice, a dimensiunii și structurii migrației internaționale în Republica Moldova pentru o perioadă de 30 de ani (perioada de la obținerea independenței) în funcție de țările de destinație și caracteristicile migranților, precum și evidențierii factorilor determinanți și implicațiilor migrației asupra dezvoltării socioeconomice a țării noastre.

Rezultatele științifice principale includ un set de date demografice noi și un șir de recomandări specifice pentru fiecare domeniu, care au fost discutate în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, prezentate factorilor de decizie în calitate de suport analitico-științific în procesul de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor economice, sociale și demografice.

Importanța științifică și valoarea aplicativă a rezultatelor obținute rezidă în utilizarea datelor la elaborarea *Prognozei demografice pentru anii 2019-2040*, prezentată în cadrul diverselor ședințe publice desfășurate în instituții guvernamentale și academice¹. Prognoza demografică elaborată a fost prezentată organelor de resort, inclusiv la Președinție, Parlament, ministere, rezultatele acesteia au fost utilizate în procesul de planificare strategică, fiind reflectate în Strategia națională Moldova-2030², Planul Național de Dezvoltare 2022-2024, documentul elaborat la comanda MSPS ”Teoria Schimbării pentru Reziliența Demografică – adaptare, atenuare, ajustare”³. Rezultatele cercetărilor au fost utilizate pentru elaborarea a două rapoarte naționale

¹ <https://www.asm.md/la-academia-de-stiinte-va-fi-sustinuta-prelegerea-publica-privind-provocările-economice-si-0>

² https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/strategia_nationale_de_dezvoltare_moldova_2030-t.pdf

³ https://demografie.md/files/8252_teoria_schimbarii_pentru_reziliencia_demografica_-_adaptare_atenuare_ajustare.pdf

privind ”Evaluarea planului de acțiuni pentru îmbătrânire activă 2018-2021” și a ”Planului internațional de acțiune pentru îmbătrânire de la Madrid (MIPPA) la solicitarea MMPS”.

Estimarea dinamicii migraționale și a fluxurilor de migranți a fost completată de studiul ”Impactul crizei COVID-19 asupra situației economice a migranților și remitențelor”, realizat în perioada mai-iunie 2020. Tot în această perioadă a mai fost realizată cercetarea ”Intensificarea emigrației din Republica Moldova în spațiul european de vest: cazul Germaniei” care a avut drept scop identificarea factorilor care au determinat emigrarea, integrarea socioeconomică a migranților în țara gazdă, precum și evidențierea particularităților cu referire la extinderea migrației cetățenilor moldoveni în spațiul European de Vest.

Pe lângă cercetările desfășurate pe domeniul demografic pretenenții au fost implicați în realizarea proiectului 20.70086.27/COV ”*Atenuarea efectelor negative ale pandemiei COVID-19 asupra familiilor (2020-2021)*. O.Gagauz conducător de proiect, T.Tabac – executor. Rezultatele cercetării se regăsesc în două studii sociologice și un articol indexat în baza de date SCOPUS.

În cadrul Acțiunii COST EurofamNet (Gagauz O.) a fost elaborat Raportul de țară privind politicile de suport al familiilor cu copii: *MOLDOVA- National Report on Family Support Policy & Provision* integrat în compendiul CHILD AND FAMILY SUPPORT POLICIES ACROSS EUROPE: NATIONAL REPORTS FROM 27 COUNTRIES. Brussels: EurofamNet, COST European Cooperation in Science and Technology, 2021. pp.433-474.

În activitatea de cercetare a reprezentanților Centrului de Cercetări Demografice al INCE o importanță deosebită prezintă colaborarea cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale - instituție responsabilă pentru promovarea politicilor demografice prin coordonarea tematicilor științifice, prezentarea informațiilor necesare pentru procesul decizional. Colaborarea cu organizațiile internaționale cum ar fi UNFPA (Fondul ONU pentru Populație), UNDP, UNICE de asemenea prezintă un aspect important, contribuind la consolidarea actorilor preocupați de problemele demografice în sensibilizarea factorilor de decizie privind politici necesare. Dna O.Gagauz a coordonat elaborarea raportului final al studiului ”Generații și gen” realizat sub egida UNFPA și MMPS.

Rezultatele științifice obținute de pretendentele, dna O.Gagauz și dna T. Tabac, au fost diseminate în 16 publicații științifice (dintre care: o publicație editată sub egida Springer, trei publicații în reviste internaționale indexate în bazele de date Web of Science și Scopus, patru capitole în culegerea națională *Populația Republicii Moldova la 30 de ani de independență: provocări principale și politici necesare*, trei publicații în reviste naționale de Categoria B+ și B). Totodată, rezultatele științifice obținute au fost discutate în cadrul a 17 conferințe științifice naționale și internaționale.